

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner i Grønland og kommunefogeders tilsyn med detentionsanbragte

10. maj 2026

1. Indledning

Ombudsmanden gennemførte i august og september 2025 tilsynsbesøg i detentioner og hos kommunefogeder i Grønland.

Jeg har på baggrund af de oplysninger, ombudsmanden modtog i forbindelse med besøgene, besluttet at bede Justitsministeriet om en udtalelse om tilbageholdtes og domfældtes ophold i politiets detentioner i Grønland og om kommunefogeders tilsyn med anbragte i detentioner, hvor der ikke er nogen fast politibetjening, jf. nærmere pkt. 2 og 3 nedenfor.

Jeg henviser til § 17, stk. 2, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013), hvorefter ombudsmanden kan gennemføre generelle undersøgelser af en myndigheds behandling af sager.

Jeg beder om at modtage Justitsministeriets udtalelse – sammen med eventuelle yderligere oplysninger eller udtalelser fra Grønlands Politi og Rigspolitiet – **inden 8 uger** fra datoen på dette brev.

Jeg har sendt en kopi af dette brev til Grønlands Politi og Rigspolitiet, men går ud fra, at Justitsministeriet vil vurdere, i hvilket omfang ministeriet har brug for yderligere oplysninger eller udtalelser fra de pågældende myndigheder.

Jeg lægger en nyhed om afslutning af ombudsmandens tilsynsbesøg i Grønland i 2025 på min hjemmeside. Dette brev vil indgå i nyheden.

Dok.nr. 26/01507-1/MBL
Bedes oplyst ved
henvendelse

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Oplysning om telefontid
og mulighed for personlig
henvendelse findes på
ombudsmanden.dk/kontakt

2. Tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner

2.1. Retsgrundlag

Det fremgår af § 2, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010 om tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner, at de grønlandske detentioner i særlige tilfælde kan bruges til at frihedsberøve tilbageholdte for en kortere periode. Domfældte kan undtagelsesvis – også for en kortere periode – anbringes i en detention.

Det fremgår af § 2, stk. 3, at den tilbageholdte eller domfældte i politidistrikter, hvor der findes en anstalt, normalt skal overføres til anstalten inden for et døgn efter tilbageholdelsen eller domfældelsen. Ifølge § 2, stk. 4, skal den tilbageholdte eller domfældte i politidistrikter, hvor der ikke findes en anstalt, normalt overføres til anstalten inden for senest 14 dage efter tilbageholdelsen eller domfældelsen. Endvidere fremgår det af § 2, stk. 5, at politidirektøren efter en konkret vurdering undtagelsesvist kan bestemme, at de nævnte frister kan overskrides, hvis efterforskningen i særlige tilfælde taler herfor, eller de trafikale og vejrmæssige forhold nødvendiggør, at opholdet i detentionen forlænges.

I bekendtgørelsen er der endvidere fastsat en række bestemmelser vedrørende tilbageholdte og domfældtes rettigheder under opholdet i detentionen, herunder om hvad der skal tilbydes af møblement. Bekendtgørelsen indeholder ingen regler om tilsyn med tilbageholdte og domfældte, der er anbragt i politiets detentioner.

I den nu ophævede dagsbefaling nr. 1 af 23. februar 2011 fra Politimesteren i Grønland om frihedsberøvelse i detentioner (som revideret den 9. juni 2016) var det fastsat i pkt. 4.6, at der skulle føres det samme tilsyn med tilbageholdte og domfældte som med berusede personer i politiets detentioner, idet der dog var fastsat særlige regler om reduceret tilsyn.

Reglerne indebar, at der ved det fysiske morgentilsyn tre døgn efter indsættelsen i detentionen skulle foretages et skøn over behovet for fortsat tilsyn med den pågældende både om natten og i øvrige tidsrum, og hvis ikke der var grundlag for at fortsætte det almindelige tilsyn, skulle der foretages reduceret tilsyn.

Ifølge dagsbefalingens pkt. 4.6.1 indebar reduceret tilsyn (for døgnbetjente hovedstationer), at fysiske og tekniske tilsyn af den indsatte skulle undlades i tidsrummet mellem kl. 23.00 og kl. 7.00, og at lyset og monitoren i detentionsrummet skulle slukkes. Det indebar også, at tekniske tilsyn kunne undlades i tidsrummet mellem kl. 7.00 og kl. 23.00, og monitoren slukkes, samt at de fysiske tilsyn kunne reduceres til fire fysiske tilsyn i bestemte tidsrum mellem kl. 7.00 og kl. 23.00. Hvis det normale tilsyn skulle fortsætte, skulle der

udarbejdes en notits herom med angivelse af de forhold, der begrundede, at normalt tilsyn skulle fortsættes, og politimesterembedet skulle underrettes om beslutningen. Der var fastsat tilsvarende regler for tilsyn med tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner på ikke-døgnbetjente hoved- og lokalstationer.

Reglerne i bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010 om tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner og i pkt. 4.6 i dagsbefaling nr. 1 af 23. februar 2011 fra Politimesteren i Grønland om frihedsberøvelse i detentioner blev udarbejdet på baggrund af ombudsmandens sag fra 2007 om anvendelse af politiets detentioner i Grønland til tilbageholdte og domfældte (ombudsmandens j.nr. 2007-2874-618 og Justitsministeriets j.nr. 2007-11179-0009).

I sagen udtalte ombudsmanden i et brev af 22. september 2008 til Justitsministeriet bl.a., at det var overordentligt kritisabelt, at en indsat havde været tilbageholdt i 74 døgn i en detention, der alene var møbleret med en madras på gulvet, og hvor den pågældende konstant havde været tv-overvåget, ligesom lyset i detentionslokalet havde været tændt i alle døgnets timer. I forlængelse af sagen henstillede Justitsministeriet til (dengang) Politimesteren i Grønland, at den dagældende dagsbefaling blev ændret i overensstemmelse med ombudsmandens anbefaling sådan, at udgangspunktet var, at overvågningen af tilbageholdte og domfældte ophørte efter tre dage, medmindre stationslederen traf beslutning om, at overvågningen skulle opretholdes for en nærmere angiven periode. I så fald skulle stationslederen udfærdige en notits om beslutningen og begrundelsen herfor samt orientere politimesteren.

Dagsbefaling nr. 1 af 23. februar 2011 fra Politimesteren i Grønland om frihedsberøvelse i detentioner blev ophævet pr. 1. januar 2023. Ifølge Grønlands Politis vejledning om politiloven og de underliggende bekendtgørelsers ikrafttræden for Grønland pr. 1. januar 2023 er dagsbefalingen blevet erstattet af reglerne i politilovens kapitel 3 og detentionsanbringelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1563 af 19. december 2022 for Grønland om detentionsanbringelse). Der er imidlertid ikke fastsat regler om tilbageholdte og domfældtes ophold i detentioner i politiloven eller detentionsanbringelsesbekendtgørelsen.

2.2 Oplysninger modtaget i forbindelse med tilsynsbesøgene

Grønlands Politi oplyste forud for besøgene, at det generelt har været nødvendigt at anbringe tilbageholdte i politiets detentioner på grund af manglende pladser i anstalterne. Grønlands Politi oplyste også, at politiet flere gange, når der har været perioder med anbragte i længere tidsrum (flere uger), har drøftet udfordringerne med Kriminalforsorgen i Grønland og Rigspolitiet, men at det fortsat er en udfordring med tilbageholdte i detentionerne.

Grønlands Politi oplyste forud for besøgene følgende om den længste varighed af anbringelser i detentionerne på de besøgte politistationer for årene 2022-2024:

- Nuuk: 21 dage i 2022, 22 dage i 2023 og 110 dage i 2024
- Tasiilaq: 27 dage i 2022, 23 dage i 2023 og 50 dage i 2024
- Ilulissat: 79 dage i 2022, 10 dage i 2023 og 32 dage i 2024.

I alle tre byer er der en anstalt.

Det blev under besøgene oplyst, at udfordringerne vedrører tilbageholdte (og ikke domfældte). Det blev også oplyst, at tilbageholdte i detentionerne normalt overgår til reduceret tilsyn, men at detentionslokalerne konstant tv-overvåges fra vagtcentralen i Nuuk, da overvågningskameraerne – i modsætning til tidligere – ikke kan slukkes. På en af stationerne blev det oplyst, at politiet slukker for skærmen i vagtstuen på stationen, men ikke kan slukke selve kameraet og dermed transmissionen til vagtcentralen i Nuuk.

Jeg kan samtidig oplyse, at jeg – bl.a. fordi der under besøgene var en tilbageholdt, der var anbragt i en detention, og ikke havde andet til rådighed end en madras – har anbefalet Politidirektøren i Grønland at sikre, at indretningen af detentionslokaler under tilbageholdtes ophold er i overensstemmelse med reglerne. Jeg har bedt politidirektøren om at orientere mig om de initiativer, som iværksættes på baggrund af anbefalingen.

2.3 Min anmodning om en udtalelse

Jeg beder Justitsministeriet om at udtale sig om, hvorvidt de anførte oplysninger under pkt. 2.2 om Grønlands Politis udfordringer med tilbageholdtes ophold i politiets detentioner giver Justitsministeriet anledning til at iværksætte tiltag, herunder for at sikre at tilbageholdte og domfældtes ophold sker i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010 om tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner.

Jeg beder endvidere Justitsministeriet om at redegøre for, hvilket tilsyn Grønlands Politi skal føre med tilbageholdte og domfældte, der anbringes i politiets detentioner, herunder i hvilket omfang – og på hvilken måde – et eventuelt reduceret tilsyn med tilbageholdte og domfældte kan føres, samt hvordan tilsyn skal dokumenteres.

I tilknytning hertil beder jeg Justitsministeriet om at udtale sig om lovligheden af, at tilbageholdte (og domfældte) efter det oplyste konstant tv-overvåges under anbringelsen i detentionen. Jeg beder i den forbindelse også ministeriet om at oplyse, om – og i givet fald hvornår – lyset slukkes under tilbageholdtes (og domfældtes) ophold i politiets detentioner.

På baggrund af oplysningerne om, at den konstante tv-overvågning skyldes, at overvågningskameraerne i detentionslokalerne i modsætning til tidligere ikke kan slukkes, beder jeg ministeriet oplyse, om ministeriet overvejer at iværksætte tiltag – herunder eventuelt midlertidige tiltag, der kan iværksættes straks – for at forhindre konstant tv-overvågning af tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner.

Jeg beder Justitsministeriet oplyse tidshorizonten for eventuelle tiltag, der iværksættes.

I det omfang der findes øvrige retningslinjer e.l. for håndteringen af tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner, beder jeg om at modtage kopi af disse.

3. Kommunefogeders tilsyn med anbragte i detentioner i områder uden fast politibetjening

3.1. Retsgrundlag mv.

Reglerne om tilsyn med berusede personer, der er anbragt i politiets detentioner fremgår af §§ 13-15 i bekendtgørelse nr. 1563 af 19. december 2022 for Grønland om detentionsanbringelse. Følgende fremgår af bekendtgørelsens § 14 om frekvensen og typen af tilsyn:

”§ 14. Tilsyn med detentionsanbragte skal ske ved fremmøde i detentionen så ofte, som hensynet til den enkelte detentionsanbragtes sikkerhed gør det påkrævet.

Stk. 2. I døgnbetjente hovedstationer skal tilsyn ved fremmøde i detentionen så vidt muligt ske mindst 1 gang hver halve time.

Stk. 3. I ikke-døgnbetjente hoved- og lokalstationer med detentioner, der er beliggende i samme by som politistationen, skal tilsyn ved fremmøde i detentionen så vidt muligt ske 4 gange i døgnet.

Stk. 4. I områder, hvor der ikke er nogen fast politibetjening skal tilsyn ved fremmøde i detentionen så vidt muligt ske i samme omfang og på samme måde som detentionsanbragte i detentioner beliggende i byer med politistationer, jf. stk. 3. Tilsynet foretages af kommunefogeder eller personer, der af Justitsministeriet er tildelt politimyndighed.

Stk. 5. Hvis en detentionsanbragt efter lægeundersøgelsen er tilset 2 gange ved fremmøde i detentionen, og den pågældende ikke skønnes at være i en tilstand, der kræver, at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn ske via lytte- og overvågningsudstyr, der er godkendt af Rigspolicechefen til elektronisk overvågning.

Hverken selve detentionsanbringelsen eller lægeundersøgelsen udgør i denne forbindelse et tilsyn.

Stk. 6. Tilsynet via lytte- og overvågningsudstyret skal ske så hyppigt, som den detentionsanbragtes tilstand kræver og mindst 1 gang hver halve time. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den detentionsanbragtes tilstand, skal den detentionsanbragte straks tilses ved fremmøde i detentionen.”

Ifølge § 14, stk. 4, i bekendtgørelsen skal der således i områder, hvor der ikke er nogen fast politibetjening, så vidt muligt ske tilsyn ved fremmøde i detentionen i samme omfang og på samme måde som vedrørende detentionsanbragte i detentioner beliggende i byer med politistationer, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 3. Det indebærer, at der så vidt muligt skal ske tilsyn ved fremmøde fire gange i døgnet. Tilsynet foretages, som det fremgår af stk. 4, af kommunefogeder eller personer, der af Justitsministeriet er tildelt politimyndighed.

Det fremgår samtidig af dagsbefaling nr. 20 af 19. august 2016 om kommunefogedernes opgaver, uddannelse og udrustning, at der på kursus for kommunefogeder særligt skal skabes viden om, at en frihedsberøvet person skal være under opsyn af kommunefogeden hele tiden, idet kommunefogeden kun må forlade personen, hvis der opstår nødretilsvarende forhold (f.eks. brand, trusler med skydevåben eller skyderi), hvor risikoen og ulempen ved at forlade den frihedsberøvede klart opvejes af formålet med at rykke ud til en anden uopsættelig opgave.

Reglen blev indført i forlængelse af ombudsmandens sag [FOB 2017-33](#), som vedrørte en række forhold ved anbringelser i de fem grønlandske detentioner uden fast politibetjening. I sagen udtalte ombudsmanden bl.a., at han – uanset ændringen af dagsbefalingen – alligevel var bekymret for sikkerheden for de personer, som blev anbragt i detentioner uden fast politibetjening, fordi disse personer oftest ville være uden tilsyn og mulighed for at tilkalde hjælp i de situationer, hvor kommunefogeden midlertidigt forlod detentionen. Ombudsmanden henstillede derfor til myndighederne at undersøge en række spørgsmål.

Justitsministeriet oplyste i forlængelse heraf, at Rigspolitiet og Grønlands Politis påtænkte at etablere videoovervågning og samtaleanlæg i de fem detentioner uden fast politibetjening. Opgradering af overvågningen i detentioner i Grønland indgik også som en del af aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-23.

3.2. Justitsministeriets brev af 18. december 2025 og oplysninger fra tilsynsbesøgene

Justitsministeriet har i et brev af 18. december 2025 oplyst, at en teknisk løsning (med videoovervågning og samtaleanlæg) ifølge Rigspolitiet må vurderes særdeles vanskelig og omkostningskrævende at etablere i de fem detentioner, idet den sjældne brug og fraværet af lokale fagpersoner gør det vanskeligt at sikre en stabil drift samt at fejlfinde og udbedre nedbrud inden for en rimelig tid. Det vurderes derfor heller ikke at være sikkerhedsmæssigt forsvarligt med en teknisk løsning.

Rigspolitiet har ifølge Justitsministeriet på baggrund af et forslag fra Grønlands Politi indstillet en anden løsning baseret på samarbejde mellem kommunefogederne og andre lokalt bosiddende myndighedspersoner. Forslaget går ud på, at kommunefogeden – i tilfælde, hvor kommunefogeden må prioritere en anden uopsættelig opgave, mens en person er anbragt i en af de pågældende detentioner, og den frihedsberøvede ikke kan løslades – vil kunne få støtte fra en anden lokalt bosiddende myndighedsperson, som er særligt udpeget hertil. Denne myndighedsperson vil foretage fysisk overvågning af den detentionsanbragte, indtil kommunefogeden kan genoptage tilsynsopgaven. Myndighedspersonen kan f.eks. være fra det lokale beredskab, eller der kan være tale om sundhedspersonale, og myndighedspersonen vil skulle varetage tilsynet i tæt kontakt med politiets vagtcentral. Rammerne for en sådan aftale vil skulle udarbejdes individuelt som en lokal samarbejdsaftale i hvert tilfælde. Justitsministeriet har i sit brev af 18. december 2025 oplyst at have tilsluttet sig indstillingen fra Rigspolitiet og oplyst, at Rigspolitiet vil gå videre med etableringen af den skitserede løsning.

De kommunefogeder, som ombudsmanden talte med under besøgene i 2025, oplyste, at der føres konstant tilsyn med frihedsberøvede, der anbringes i detentionen.

3.3. Min anmodning om en udtalelse

Jeg beder Justitsministeriet om at udtale sig nærmere om, hvilket tilsyn kommunefogeder eller personer, der af Justitsministeriet er tildelt politimyndighed, skal føre med detentionsanbragte i områder, hvor der ikke er nogen fast politibetjening, herunder i forhold til frekvensen og typen af tilsyn, samt hvordan tilsyn skal dokumenteres.

Jeg beder i den forbindelse ministeriet om at komme nærmere ind på, hvordan bestemmelsen i § 14, stk. 4, i detentionsanbringelsesbekendtgørelsen skal forstås i lyset af det anførte i ministeriets brev af 18. december 2025 om det forslag, som Grønlands Politi og Rigspolitiet arbejder med i forlængelse af ombudsmandens udtalelse [FOB 2017-33](#), og dagsbefalingen om kommunefogedernes opgaver, uddannelse og udrustning, hvorefter der undervises i,

at kommunefogeder kun må forlade en frihedsberøvet person, hvis der opstår nødretilignende forhold.

Jeg beder ministeriet om at redegøre nærmere for, hvilke eventuelle tiltag de rejste spørgsmål ovenfor måtte give ministeriet anledning til at iværksætte, samt tidshorizonten herfor.

I det omfang der findes øvrige retningslinjer e.l. for kommunefogeders tilsyn med anbragte i politiets detentioner, beder jeg om at modtage kopi af disse.

Med venlig hilsen

Christian Britten Lundblad

Kopi til orientering:
Rigspolitiet
Grønlands Politi